

V Rimu rešujejo Evropo - Nadaljnji načrti Roosevelta

EVROPSKI POLOŽAJ DO SKRAJNOSTI NAPET; — RAZOROŽITVENA KONFERENCA PRED RAZSULOM. — MACDONALD ODPOTOVAL V RIM, DA REŠI EVROPSKI MIR. — ITALIJA MU PRIPRAVILA SIJAJEN SPREJEM.

Rim, Italija. — V Evropi je postala situacija tako napeta, da jo je neki državnik primerjal že z razmerami, ki so vladale pred svetovno vojno, leta 1914, in nevarnost je obstojala, da vsak čas izbruhne. Razo-rožitvena konferenca, ki se je vlekla dolge mesece v Ženevi, ni niti zdaleka dosegla svojega cilja, marveč je prepad med narodi še znatno poglobila. Države so sicer zagotavljale in še vedno zagotavljajo, da so pripravljene, znižati množino svojega orožja, toda iskrenosti v teh trditvah ni bilo; vsaka je namreč bila pripravljena, razorožiti se le v toliko, da bo še vedno močnejša kot njena sosedja. Poleg tega pa se je oglasila še Nemčija in izjavila, da zahteva dovoljenje, da se sme oborožiti v enakem razmerju, kakor so oborožene druge države; po mirovni pogodbi ji je bilo to prepovedano. V takih okoliščinah očitno ni bilo pričakovati uspeha in razorožitvena konferenca je stala neposredno pred razsulo. Kaj bi sledilo potem, je lahko domel: Dokler je konferenca še v zasedanju, vsaka država še kolikor toliko čuti, da bi se na njo kazalo kot na kršiteljico miru, ako bi se javno oboroževala; kakor hitro bi se konferenca razšla, bi odpadli tudi vsi ti moralni obziri in blazna oboroževalna tekma bi prišla v polni razmah. Ker se pa orožje pripravlja le za vojno, je legično, da bi tudi vojna sama ne bila daleč.

V tem trenutku resne nevarnosti se je odločil angleški min. predsednik MacDonal, da poskusi rešiti čoln, ako mogoče, predno se razbije. Odšel je osebno na razorožitveno konferenco v Ženevo in tam predložil nove pogoje, pod katerimi se naj bi razorožitev izvršila. Iz Ženeve pa se je odpravil takoj dalje v Rim k Mussoliniju, kamor je prispel preteklo soboto.

Zakaj se je MacDonal obrnil v prvi vrsti in najprej na Mussolinija, javnosti točasnó še ni znano. Možnost je dvojna. Prva je ta, da se pridobi Italija za vlogo nekakšne posredovateljice med dvema skupinama sovražnih držav, od katerih načeljuje eni Francija, drugi pa Nemčija. Italija se ni odločno izrekla baže še niti za eno niti za drugo. Na ta način ji je mogoče, izjavljajo nekateri krogi, da s svojim vplivom pritiska na obe skupini, da se odločite za spravo; pri tem se lahko posluži grožnje, da se bo postavila proti tisti skupini, ki je za spravo nedostopna.

Druga možnost pa je, da smatra MacDonal Mussolinija za rjovečega leva, ki je sam najbolj nevaren miru v Evropi, in ki je s svojim rožljanjem s sabljo že tolikokrat spravil položaj iz ravnotežja. MacDonal zato morda misli, ako bo "ukrotil", Mussolinija bo že samo s tem dosti storil za re-

PROGRAM SE NADALJUJE

Predsednik Roosevelt ima še število predlogov, ki jih namereva staviti kongresu.

Washington D. C. — Tekom tega tedna bo glavno, kar ima predsednik Roosevelt v programu, podpis dveh zakonov, ki jih je sprejel kongres, namreč zakon o legaliziranju piva in zakon o varčevanju, in priprave za izvajanje teh zakonov. Spraviti bo treba v tek federalno mašinerijo za kolektanje davka na pivo in podrobnejšo izvedbo varčevanja.

Pred kongresom je točasnó njegov predlog za odpomoč farmarjem. Pričakuje se, da ga bo poslanska zbornica sprejela takoj, kakoršen je; nasprotno pa se mu bo senat spril, češ, da je zakon preveč "radikalen."

Kakor hitro bo farmarski zakon sprejet, ima Roosevelt pripravljen nov predlog, in sicer za odpomoč brezposelnim. Po njegovem načrtu se naj bi poslalo kakih 200.000 mož na delo k pogozdovanju praznih planjav, ki so last federalne vlade, da se s tem rešijo ameriški gozdovi pred uničenjem, ki jim grozi spričo ogromne dnevene uporabe lesa.

Končno je v Rooseveltovih načrtih še predlog proti špekuliranju in reforma bančnega sistema, kakor tudi obnova skrahiranih železnic.

VSE VRSTE DAVKOV NA PIVO

Springfield, Ill. — Pivec, ki bo izpil kozarec piva, ko bo dovoljeno, bo s tem nevede znatno prispeval k davkom. Na to pijačo bodo namreč naloženi vse vrste davki. Predvsem bo federalni davek po \$5 od sodčka, ki meri 31 galonov, in poleg tega bo federalna vlada dobila od pivovarn na licenco po \$1000 na leto. Zadnji teden pa je objavil guvernator Horner, da bo tudi država zahtevala svoj del, in sicer bo najbrž naložila 1 cent davka na vsak galon, poleg tega pa še prodajni davek po 1 cent na kozarec. Kar se tiče mesta Chicago, bo prišlo do svojega s tem, da bo zahtevalo licenco od prodajalcev, ki je točasnó \$300 na leto, ki pa se utegne še zvišati na \$500 na leto po 30. juniju.

štev miru. Razgovori v Rimu nam utegnó pokazati, v kako smer je MacDonal s svojim obiskom meril.

Nad vse svečan sprejem je Italija pripravila MacDonaldu. Zračni minist. Balbo mu je šel naproti do Genove in je od tam lastnoročno pilotiral aeroplan, s katerim je pripeljal gosta v Rim, kjer ga je pri izkrcanju pričakoval Mussolini.

17 DNI BIL UJET

Slika kaže bogataša Ch. Boettcherja iz Denverja, ki so ga izsiljevalci nedavno ugrabili in ga držali v jetništvu, dokler ni njegova družina plačala zanj odkupnino \$50.000. Denverška policija pa je kmalu nato izsledila in aretirala izsiljevalce.

FRANCIJA BO KITAJSKI PLAČALA PROTINAPAD

Priljubljena, da pomaga Ameriki v krizi.

Pariz, Francija. — V francoskem parlamentu točasnó prevladuje mnenje, da je Amerika izpolnila pogoje, pod katerimi se je Francija izrazila pripravljena, da plača svoj obrok na vojne dolgov, in zato več ni takega nasprotovanja temu plačilu. Neki poslanec je stavil predlog, naj se nakaže Zed. državam znesek, ki ga zahteva ta obrok. Ni pa omenil, da bila Francija k temu primorana, marveč bi izvršila plačilo le iz dobre volje, da s tem pomaga Ameriki v sedanji krizi in s tem pokaže svojo mednarodno solidarnost.

HOOVER V CHICAGI

Chicago Ill. — Za dvadnevni obisk se je ustavlil tukaj bivši predsednik Hoover, ko je prispel v petek z vlakom iz New Yorka, kjer je urejeval svoje privatne zadeve, odkar je zapustil Belo hišo. Od tukaj se je odpravil naprej v Palo Alto, Calif., kjer je njegov dom.

AMERIKA OPUSTILA OTOK

Sangaj, Kitajska. — Moštvo, ki je prispelo semkaj z ameriške bojni ladjo Grant, potrjuje vesti, da je Amerika opustila svojo pomorsko postojanko na malem otoku Guam, ki leži v Pacifičnem oceanu v skupini Marianskih otokov. Razorožila je tudi vse trdnjave in prepustila otok, da ga lahko zasedejo Japonci. Ta otok so Zed. države dobile od Španje leta 1898 in so se k nje razorožitvi obvezale že pri pomorski konferenci v Washingtonu leta 1922. Vsi ostali otoki omenjene skupine pripadajo Japonski.

KRIŽEM SVETA

Philadelphia, Pa. — Množica, o kateri se trdi, da je obstojala po večini iz komunistov, je skušala v soboto napasti tukajšnji nemški konzulat, da protestira proti Hitlerjevi vladi, a jo je policija pravočasno razgnala, pri čemer je bilo aretiranih več oseb.

Berlin, Nemčija. — Dan, na katerega se sestane novi parlament, ki je bil izvoljen pri zadnjih volitvah, namreč torek, je bil proglašen od vlade za narodni praznik in na programu so velike svečanosti.

Juneau, Alaska. — Tukajšnji senat je v soboto preklical suhaški zakon, veljaven za Alasko. Poslanska zbornica je že pred nekaj dnevi to storila. Ni še gotovo, ali bo guvernator objavil novi zakon s svojim podpisom.

Moskva, Rusija. — V soboto je sovjetska vlada izdala nov naredbó, s katero prepoveduje kmetom, da bi zapustili svoje mesto na kolektivnih farmah in si iskali delo kje drugje, ne da bi zalo dobili posebno dovoljenje.

EINSTEIN NI PRILJUBLJEN PRI FAŠISTI

Berlin, Nemčija. — Pred par dnevi se je profesor Einstein, ki se točasnó nahaja v Ameriki, izrazil v New Yorku, da ne bo položil svoje noge na nemška tla, dokler bodo trajala sedanje razmere, na kar odgovarja neki tukajšnji vladni list, da se ta izjava v Nemčiji z zadoščanjem sprejema. Za Einsteinovo relativiteto da je točasnó itak malo povpraševanja v Nemčiji, pač pa se potrebuje patriotizma in narodnega ponosa, katerega ni pa Einstein rad iztrebil.

IZSILJEVANJE SE MU NI POSREČILO

Chicago, Ill. — 52 letni A. Peterson, 1212 Elmwood Ave. Evanston, po poklicu vrtnar, je nujno potreboval \$8.000, da reši svojo hišo pred pristilno prodajo. Ker ni imel nikogar, da bi se mogel nanj obrniti, je ubral nezakonito pot. Vedel je za neko bogato vdovo in odločil se je, da bo njo prisilil, da mu bo pomagala. Gre torej in napiše tej vdovi pismo, v katerem ji, seveda brez svojega podpisa, zagrozi s smrtjo, ako mu ne pošodi \$50.000. Napisal ji je štiri taka pisma in v četrtem ji je naznačil cesto, kamor mu naj prinese denar, in čas. Vdova, Mrs. Patten, je celo zadevo naznanila policiji. Policisti so nato obkrožili naznačen kraj in neka policistinja se je oblekla v vdovino obleko, vzela zavojček nad pazduho in odšla po cesti. Na drugi strani ceste se je kmalu pojavil neki možki, ki ji je dolro sledil, nato pa se je nezauopno obrnil, da odide. V tem trenutku ga je policija prijela in na stražnici je potem vse priznal.

Na Pohorju zgrade meteorološko postajo

Iz Maribora poročajo, da se bo letos pričela graditi na Pohorju najmodernejša opremljena meteorološka postaja, ki bo za tamošnje kraje v mnogoterem pomenu izredne važnosti. Postaja se bo začela graditi na prizadevanje mariborskega kluba "Naša krila." Postaja, ki bo najvišja stalno opremljena meteorološka opazovalnica v Jugoslaviji, bo izrednega pomena za tujski promet in civilno letalstvo, ker preko Pohorja gredo premmogote letalske proge od severa proti jugu, katere bodo z upostavitvijo te postaje imele vedno točne informacije o meteoroloških razmerah. — Opazovalnica bo tudi v stalni zvezi z inozemskimi postajami.

Št. Jernej na Dolenskem

V vinski hram posestnika Ignacija Frančiča, ki ima vinograd v Solčniku, so vlomili

Iz Jugoslavije.

NOVOSTI IZ PREKMURJA — PREKMURJE JE KAKOR TIK PRED POMLADJO. SNEG JE IZGINIL. NASTOPI LA JE PA POSEBNA DOBA POŽAROV. — VESTI S POHORJA. — SMRTNA KOŠA IN DRUGO IZ DOMOVINE.

Kako je v Prekmurju

Sneg se je stopil in sonca je vsak dan več. — Vse je kakor pred pomladjo, vse diha novo življenje. To je prav posebna doba za Prekmurje, namreč doba raznih požarov, ki se pojavljajo vsako leto. Z vseh strani prihajajo tudi letos poročila o raznih požarih in ni redke slučaj, da v kratkem razdobju ogenj uniči več objektov skoro v eni in isti vasi. Tako poročajo iz Panovcev, da je pred dnevi gorelo pri posestniku Štefanu Kalonji. Ogenj je posestniku uničil gospodarsko poslopje in vsokromo. Le z največjimi napori se je posrečilo iz gorečih hlevov rešiti živino. Povzročena škoda je velika in ker ni krita zavarovalnica, za posestnika še večji udarec. Takoj naslednji večer je gorelo v sosednji vasi pri posestniku Mihaelu Cifferju, kateremu je tudi zgorelo gospodarsko poslopje s krmo vred. Komaj se je dobro razčistilo ozračje smradu in dimu omenjenih dveh požarov, je že z visokimi plameni zagorel skedenj last g. župnika Paflika. Ves trud gasilcev da bi ogenj pogasil je bil zaman. Poslopje je zgorelo do tal in s poslopjem je zgorela vsa velika množina krme in gospodarskega orodja. Z župnikom vred so s tem prizadeti tudi farani, ki so bili vsako leto deležni njegovih dobrot, ko je samim zmanjkalo doma krme za živino. Da je bilo namenoma zažgano so vsi prepričani, ne morejo pa izslediti zločinske roke. — Tepeži so bolj redki, le v pijanosti se tu pa tam kdo spozabi, da koga napade in rani. — Da se pomaga brezposelnim, katerih je veliko, se izvršujejo razna javna dela, kakor urejevanje cest in regulacije potokov.

Milijonska škoda

V Zagrebu je nastal požar v manufakturni trgovini Čanga v Račkega ulici. Kljub hitremu gašenju je zgorela ogromna množina manufakturnega blaga v vrednosti nad štiri milijone dinarjev.

Sin zoper očeta

Domać razdor je kriv žalostnega dogodka, ki se je nedavno zgodil v Jaršah ob Savi v Kampljevi družini. Sin je ravno prišel iz zaporov in že je napadel svojega 50 letnega očeta, čevljarkega mojstra Miho Kamplja in ga tako poskodoval, da so ga morali peljati v ljubljansko bolnico.

Stekla mačka

V vasi Zabcia pri Gospiću so imeli v hiši kmeta Galca mačko, ki je zadnje čase kazala znake bolezní. Niso se pa zmenili za to in tako se je zgodilo, da je mačka vse po vrsti obgrizla. Ko so jo ubili so ugotovili, da je stekla.

Ljutomer

Mnogim Ljutomerčanom je bil kardinal Frukwirt, ki je umrl letos v Rimu, kot kancler rimske cerkve, znana osebnost. Nemeč po rodu, je bil doma od Sv. Ane am Aigen blizu Radgone. Ko je bil svojčas prior dominikanskega samostana v Gradcu, je večkrat prišel v Ljutomer, oziroma v Slanjski, kjer je imel samostan svoje vinograde.

Smrtna kosa

Na Dobravi pri Trebnjem je umrla Uhanova mama, po domače Terlepova. — V Škofji Loki je umrla Marija Zenta, sopogra sluga na tamkajšnjem glavarstvu. — V Slovenjegradu v bolnici je umrla usmiljenka Valdetrudá Valenček, doma iz Zakota pri Brezicah stara 25 let. — V Škofji Loki je preminul Gašper Bernik iz Puštala.

Zalostne številke

Statistika nagle in neprevidevene smrti v Mariboru za leto 1932 kaže 22 slučajev. Na prvem mestu so samoumori, ki jih je bilo 14, nesreč s smrtonosnim izidom je bilo 5. Ena žrtev je padla pod zločinski roko, dve osebi je pa zadela kap.

Beogradski katoličani

V Beogradu so 4 katoliške župnije, v katerih je bilo lansko leto 417 porok, in 680 krstov. Umrljo je pa 419 beogradskih katoličanov.

Milijonska škoda

V Zagrebu je nastal požar v manufakturni trgovini Čanga v Račkega ulici. Kljub hitremu gašenju je zgorela ogromna množina manufakturnega blaga v vrednosti nad štiri milijone dinarjev.

Sin zoper očeta

Domać razdor je kriv žalostnega dogodka, ki se je nedavno zgodil v Jaršah ob Savi v Kampljevi družini. Sin je ravno prišel iz zaporov in že je napadel svojega 50 letnega očeta, čevljarkega mojstra Miho Kamplja in ga tako poskodoval, da so ga morali peljati v ljubljansko bolnico.

Stekla mačka

V vasi Zabcia pri Gospiću so imeli v hiši kmeta Galca mačko, ki je zadnje čase kazala znake bolezní. Niso se pa zmenili za to in tako se je zgodilo, da je mačka vse po vrsti obgrizla. Ko so jo ubili so ugotovili, da je stekla.

Ljutomer

Mnogim Ljutomerčanom je bil kardinal Frukwirt, ki je umrl letos v Rimu, kot kancler rimske cerkve, znana osebnost. Nemeč po rodu, je bil doma od Sv. Ane am Aigen blizu Radgone. Ko je bil svojčas prior dominikanskega samostana v Gradcu, je večkrat prišel v Ljutomer, oziroma v Slanjski, kjer je imel samostan svoje vinograde.

Smrtna kosa

Na Dobravi pri Trebnjem je umrla Uhanova mama, po domače Terlepova. — V Škofji Loki je umrla Marija Zenta, sopogra sluga na tamkajšnjem glavarstvu. — V Slovenjegradu v bolnici je umrla usmiljenka Valdetrudá Valenček, doma iz Zakota pri Brezicah stara 25 let. — V Škofji Loki je preminul Gašper Bernik iz Puštala.

Zalostne številke

Statistika nagle in neprevidevene smrti v Mariboru za leto 1932 kaže 22 slučajev. Na prvem mestu so samoumori, ki jih je bilo 14, nesreč s smrtonosnim izidom je bilo 5. Ena žrtev je padla pod zločinski roko, dve osebi je pa zadela kap.

Beogradski katoličani

V Beogradu so 4 katoliške župnije, v katerih je bilo lansko leto 417 porok, in 680 krstov. Umrljo je pa 419 beogradskih katoličanov.

AMERIKANSKI SLOVENEK

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Published daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telephone CANAL 5544

Subscription rates table for one, three, and six months for local and foreign subscribers.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POZORI! - Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. - Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. - Na dopise brez podpisa se ne ozira. - Rokopisov uredništvo ne vrača.

Narodnjak:

Doli z malikom nacionalizma!

(Konec)

A danes narodnost ni samo otrok grešne matere, temveč je grešni otrok grešne matere. Nacionalizem je največji malik, pravi Budha naših dni.

Malik nacionalizma je raztrgal naravno človeško internacionalno. Dotlej družina enega jezika, je postala množicežna družina, in s tem šla v franže.

Malik nacionalizma je raztrgal nadnaravno internacionalno krščansko ljubezni. Ta se ne ustavi na narodni meji s stisnjeno pestjo in bombo v roki.

Malik nacionalizma je raztrgal nadnaravno internacionalno krščansko ljubezni. Ta se ne ustavi na narodni meji s stisnjeno pestjo in bombo v roki.

Malik nacionalizma je raztrgal nadnaravno internacionalno krščansko ljubezni. Ta se ne ustavi na narodni meji s stisnjeno pestjo in bombo v roki.

Malik nacionalizma je raztrgal nadnaravno internacionalno krščansko ljubezni. Ta se ne ustavi na narodni meji s stisnjeno pestjo in bombo v roki.

Boga. Ne trdim, da se bo to zgodilo jutri ali pojutranjem, Bog je neskončno potrpežljiv in večen. Zgodilo se pa bo, če se narodi pravočasno ne spametujejo ker je Bog tudi neskončno pravičen.

V DETROITU POČIVAJO VSA KOLESA

O delu se nam pa res ne splača pisati, ker ga sploh ni. Tista pešičica delavcev, ki so do sedaj še malo delali, so tudi ostali brez dela, ker so radi bančnega moratorija morali ustaviti vsako obratovanje.

mamo sedaj tudi prostorno. Saj smo jo tudi potrebovali, namreč za igre in zabave. Charlie Prazen, kot predsednik Dramatičnega kluba, ima pripravljenih že cel koš smešnih iger.

Steve Potočnik

ONIM

ki želijo poslati za praznike svojim domačim kak dar v staro domovino naznanjamo, da zdaj to zopet lahko store. Morajo pa se ravnati natančno po predpisih in v soglasju z zveznimi določbami, ki so bile uveljavljene dne 9. oz. 10. marca 1933.

Kdor želi zdaj poslati kako darilo v stari kraj svojim domačim mora podpisati posebno izjavo. Vzorec te izjave objavljamo v današnji številki v posebnem oglasu, katerega pazno prečitajte in se potem v tem zmislu ravnajte, kadar boste pošiljali denar za dovoljene namene v stari kraj.

NAŠA PESEM NA RADIO IN NA KONCERTU

Ko se je pred par leti tukaj zaznalo, da namerovajo nastopiti na radio postaji v Clevelandu naši ljudje, smo vsi koprneče pričakovali trenutka ko se bodé prvič v zgodovini našega naroda tukaj raznašala po zraku naša mila in vesela pesem.

Ravno tako in z isto vneto smo šli poslušati pevce-umetnike ko so prišli iz starega kraja. Kar se tiče programov, bodisi onih na radio ali na koncertu, so bili eni naravnost izvrstni, tako izvrstni, da so našemu narodu častitali tudi ljudje drugih narodnosti, katerim jim je bila prej naša glasba tuja oz. neznana.

Zdi se mi in sumim, da umetniki iz starega kraja in pa tudi prireditelji radio programov večkrat radi pozabijo, da naš narod tukaj, čeravno je izšel iz kmečkega stanu, ima uho tudi za umetno pesem in sploh glasbo in da zna isto ceniti. Parkrat sem imel priliko videti naše ljudi prihajati iz koncerta nejevoljne in godrnjaje. Isto je tudi kar se tiče radio programov. Tu pa tam se sliši kaj nam to pojejo. To smo slišali in peli že v stari domovini kot fantje na vasi. Zapel naj nam bi kako lepo pesem. Zaigrali naj bi kako lepo skladbo. Meni se sploh dozdeva, da mnogi naši, zlasti tisti, ki se upravičeno ali pa drugače prištejajo k "boljšim" ljudem, večkrat podcenjujejo inteligentnost slovenskega naseljenca v Ameriki.

REDEK LOVSKI PLEN

Neki lovec se je bil udeležil kot gost lova na divjega merjasca v nekem revirju pri Ebersbergu na Bavarskem. V tem revirju je malo drugih živalskih vrst ki pridejo za lova v poštev, in to so le zajci, fazani in srne. Zato si lahko mislimo njegovo presenečenje in veselje, ko je zagledal nedaleč od sebe v goščavi obrise velike živali, ki ni mogla biti nič drugega nego jelen. Lovec pa ni imel časa za premišljevanje. Hitro je naskočil puško k ramenu, pomeril, sprožil in stopil bliže. Žival se zgrudila na tla. A kako veliko je bilo lovčevno presenečenje, ko je videl, da ni jelen temveč pravi velblod. Nekoliko dni prej je ubegnil nekemu cirkusu in se preselil v bavarski gozd, kakor so ugotovili kmalu potem. Vsekakor pa so lovci njegovi prijatelji čestitali tudi na tem, res redkem lovskem plenu.

Anton Okolish

TO IN ONO

AMERIKA IMA NAJVEČ KONJ

Po najnovjših statističnih podatkih je na svetu okrog 100 milijonov konj. Ta številka prica, da številko konj pada. To je povsem razumljivo, če pogledamo na križišča mestnih ulic, kjer brne motorji. Kljub močnemu razvoju mehanizacije pa ima Evropa še zmerom največ konj. "Konjske" države moremo tako-le razvrstiti: Na Rusijo odpade 31 milijonov 158.000 konj, na Poljsko 4.123.000 konj, na Nemčijo 3.451.000 na Francijo 2.942.000, na Veliko Britanijo 1.178.000, na Jugoslavijo 1.168.000, na Rumunijo 1.809.000 ter končno na ostale

evropske države skupno 9.000.000 konj. Amerika ima 35.000.000 konj, Azija 5.600.000, Afrika 2.200.000 in Avstralija 2.200.000.

DELAVSKA VISOKA ŠOLA

Francoska generalna delavska zveza (Syndicat general du travail) je po dolgih pripravah uresničila svoj najdragocenejši načrt. V začetku novembra je otvorila v Parizu delavsko visoko šolo, ki bo nudila izobrazbo samo strokovnim delavcem. Za zdaj ima šola samo eno fakulteto in sicer za narodno gospodarstvo in socialno znanost. Razen tega bodo poslušali študenti pravna in finančna predavanja, filozofijo, zgodovino umetnosti in književnosti. Seminarske vaje se bodo bavile predvsem z ustrojem sodobne težke industrije in tehničnim pogojem dela. Zveza je tudi otvorila pri vseh večjih industrijskih središčih posebne "delavske srednje šole" (lycees de travail), ki bodo pripravljale za pariško visoko šolo one slušatelje, ki niso bili deležni zadostne ljudskošolske izobrazbe.

Zabava v zapora. - Koliko si dobil?

- Pet let.
- Zakaj pa?
- Vlomil sem v banko.
- Koliko si pa ti dobil?
- Deset let.
- Zakaj pa?
- Ker sem banko ustanovil.

Dober odgovor. - Sključena starka žena po cesti čredo oslov. Mimo pridejo rozposojeni poglavci in začno kričati nad njo: Dober dan oslovska mama.

Starka se pa obrne in odgovori: Dober dan, otroci moji, dober dan.

Vsi so enaki - Vlomilec: "Oprostite, draga gospodična, nič se ne bojte, hočem le vaš denar!"

Gospodično: "Taki ste možiki!"

Večerno družba. - "Strašno dolgočasno je tu, se vam ne zdi, "O - ja!"

"Ali ne bi zginila?" "Zal. ne morem - sem gostitelj!"

Dokazal je - "Vi torej trdite, da niste prekoračili dovoljene brzine. Morete to dokazati?"

"O lahko. gospod sodnik! Bil sem na poti v davčni urad..."

Le brez strahu. - Ženin: Rad bi se že oženil, gospa, pa še ne zaslužim toliko, da bi mogla z ženo najeti služkinjo. Na drugi strani pa nočem da bi Elza sama gospodinjila.

Bodoča tašča: Le nikar ne skrbite gospod, gospodinstva vas že jaz naučim.

Pred sodiščem. - Res je sicer, da je moj klient odprl z vitrihom blagajno svojega očeta, vendar pa prosim slavni sodni dvor, naj mu šteje v dobro, da se hranilne knjižice svoje sestre niti dotaknil ni.

Sodnik: Je vam bilo žal? Obtožene: Da, gospod sodnik, toda kaj početi, ko je pa vinkulirana.

Stariši niso krivi. - Nadebudni pesnik prinese kritiko svoje prvence, da bi jih presodil.

Prijatelj, mu pravi kritik, - pustite stih in lotite se pametnejšega posla.

Oprostite, odgovori užaljeni pesnik, - že od rojstva čutim v sebi pesniško žilico.

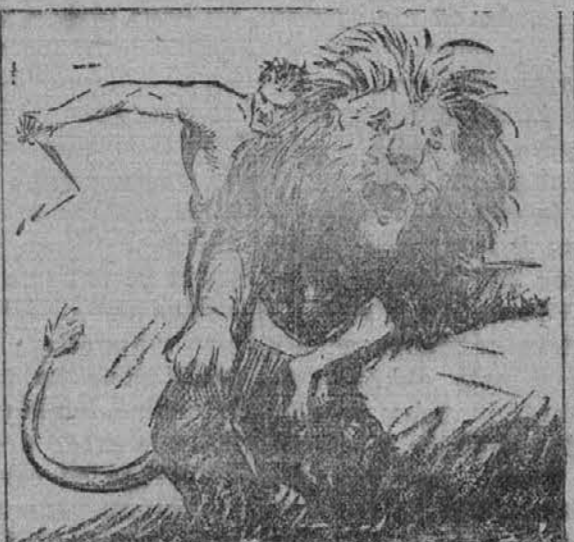
Nikar ne delajte krivice svojim staršem. - ga zavrne pesnik.

Ljudje ne bodo nikdar vsega povedali, čeprav govore navadno vedno preveč.

"TARZAN IN IZGUBLJENO CARSTVO"

(55)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Lev je postal divji, razkačen. Premetaval se je nekaj časa oem in tja in se besno vrge vznak na hrbet, misleč, da se otrese svojega napadalca. Toda Tarzan se ga je držal, kakor bi bil na levo obratovan. Zdi se Tarzan potegnil bodalo in ga začel zabadati levu pod rebra. Množice, ki kaj takega dolej še niso videli v zimskem stadijumu so od veselja besnele.

Slivito je rjul veliki lev in se premetaval, toda svojega nastakovalca se ni mogel otresti. Tarzanovo bodalo pa je vbadalo in vbadalo in kri je brtgala iz levovega telesa. Po kakih deset minutni strahoviti borbi je začel lev vstled izgube krvi omagovati in kinalu se je zgrudil onemogel na tla. Še parkrat se je vrge sem in tja in poginil.

Tedaj se la, je Tarzan leva izpustil iz svojega jeklenega oklepa. Majestetično se je zvrval pokonci, stopil s svojo nogo na orjaškega leva, ki je ležal na tleh, razprostrl svoje mišičaste močne roke, nagel glavo nazaj in zagnel le iz sebe gromovni izzivni krič, da je pretresel ves stadium, oznanjujoč da je premagal svojega orjaškega nasprotnika leva.

In nato, kakor bi potegnila sapica preko njegovega obraza, izgnila je iz njega vsa resnost in presnil ga je prižan nasmeš. Obrisal je s svojo kravo bodalo, ga vtaknil za pas in se veselega obraza ozrl na okrog. Njmske ranožice so pa rjuje občudovanja do tega izrednega junaka Tarzana. Ljudstvo je kričalo in slavilo Tarzana. Voda iger je naznanil, da je program za ta dan končan.

POGLEJTE NA DATUM POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU! Ako je poleg vašega imena številka 3-33, je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 27 Ponedeljek — Sv. Janez Damašcan, škof.
28 Torek — Sv. Janez Kapistran.
29 Sreda — Sv. Jona in somuč.
30 Četrtek — Sv. Janez, opat.
31 Petek — Sv. Benjamin, muč.
1 Sobota — Sv. Hugo, škof.
2 Nedelja — Sv. Francišek Pavlanski.

Rev. J. C. Smoley:

ČETRTRA POSTNA NEDELJA

Kako primerno je, da se čita ta evangelij ravno v pomladnem času. Kruh — je dnevno vprašanje. Delo na polju je v najlepšem tiru. In tu nas pelje cerkev ven v božjo naravo, nam kaže dogodek o pomnoženju kruhov, polaga na naš jezik prošnjo: Daj nam naš vsakdanji kruh. Kako pa naj prosimo za to?

Z vernim srcem. — Čudež, ki ste ga danes slišali, se pravzaprav ponavlja leto za letom. Glejte, zrno se vseje v zemljo, čez nekaj mesecev je iz njega 20, 30 zrn. Odrezek krompirja se položi v zemljo, ni dolgo, pa je iz tega odrezka 5 in še več krompirjev. Kako se je to razmnožilo. "Narava to dela", pravi "modrijan". — "zemlja ima tako silo, ko na njo posije solnce in pada dež." Dobro, "modrijan". Toda odkod je prišla ta sila? Na to "modrijan" ne ve več odgovora. Nam pa pravi sv. vera: "Verujem v Boga Očeta, Stvarnika nebes in zemlje." In ta vsemočni Bog še vedno deluje; on je bival in skrbel za nas v dobrih, skrbi pa za nas tudi v sedanjih težkih časih. Bog še vedno živi, in mi smo njegovi otroci. "Oče naš", molimo. In ta oče daje vsakdanji kruh dobrim in hudobnim ljudem. Pet tisoč jih je nasitil, kakor ste slišali. Ali so bili morda ti sami svetniki? Niso bili — nekateri izmed njih so že drugi dan godrnjali proti njemu in ga zapustili, Gospod je pa le vse nasitil. Tako dela Bog še vedno, tudi na tega ne pozabi, ki ga žali.

"Daj nam" — molimo v očenašu. Marsikdo molí s ustmi: "Daj nam", a srce pravi: "Daj meni, a mojemu bližnjemu ni treba..." Veste, kdo tako molí? Nevoščljivec. Človek bi ne verjel, koliko je nevoščljivosti na svetu. Nevoščljiva prošnja ne bo prišla do Boga.

Molimo, prosimo s hvaleznim srcem. Kako grdo je nehvaležno srce! Če kaj potrebujemo, kako znamo prositi — toda na eno reč vedno pozabimo: da bi bili hvaležni. Hvaležni bi morali biti pa vedno. Če nas sreča berač na cesti in nas prosi za kak dar, mu ga damo. Kako se nama zahvalja, kako se nama priklanja — vse to za majhen dar. Več kakor to prejemamo, mi od Boga dan za dnevom.

Bog nam daje zdravje in moč, smo mu hvaležni za to? Bog nam pošilja križ in težave, da bi nas spokornil, obrnil k sebi, pošilja nam vse to iz ljubezni, smo mu hvaležni za nje? Bog nam daje vsakdanji kruh, mogoče je včasih trd, ovsen, prosen, pa je le kruh, smo mu li hvaležni za to? Bodite hvaležni Bogu za vse pri jedi — molite li po vsaki jedi?

Zahvaljajte se nebeskemu Očetu na kolenskih zjutraj, zvečer, posebno ob nedeljah pri božjih službah.

Ne samo, da sklepate roke, sezite tudi v žep, darujte Bogu po vaših močeh. Tako je ravnal Cahaj. Rekel je: "Glej, polovico svojega premoženja dam ubogim." Od vas Bog ne zahteva polovice, daj mu vsaj kake drobtinice. . . . Koliko potratí človek po nepotrebnem, vrže takorekó vea pri oknu. Zbirajte take drobtinice, ki jih darujete cerkvi, za šolo, za uboge, zbirajte vsak "Bog plačaj", da bote imeli na večnost cel koš takih drobtinic. In en svet vam dam: Če imate kako posebno prošnjo, če vam je mnogo na tem, da bi vas Bog uslišal, pozlatite to prošnjo, ne bodite zadovoljni s samim očenašom, pozlatite pravim to prošnjo z miloščino, z delom krščanskega usmiljenja, to je zlati ključ, ki odpira srce božje dobrotljivosti, in Bog bo tudi vam izkazal svoje usmiljenje.

IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Fašistični teror

Pred kratkim so bili iz gorških zaporov izpuščeni poljubinski fantje, katere so še lansko jesen fašisti popolnoma po nedolžnem spravili v zapore. Fašistovski zaslepljenici so jih ovadili neresničnega dejanja. Fantje so bili obdolženi vseh mogočih zločinov in poleg šlo tako, ker so miličniki opazili z jugoslovanskimi granicariji, li pod neko bukvijo več kosov da so v bližino miličarske baze na Kuku postavili bombe in da so potrgali telefonske žice na Razoru. — Nekaj fantov se je lansko jesen res mudilo na Kuku blizu meje, ker se žgali apno, na bližnjem Razoru in ob enem tik pod prelazom Globokem, popravljali hleve in gradili nekaj novih staj. Niso pa stopili čez mejo, ker imajo fašisti svojo postajo na Kuku, in mejo strogo nadzorujejo. — Stvar s telefonsko žico je bila pa sledeča: Otroci iz Zadlaza stalno hodijo na planino Razor. Ti so pebrali telefonsko žico, katero so uporabljali za zanke. Miličarji so prijeli nekaj 12 in 13 letnih dečkov in jih odvedli v Tolmin, kjer pa otroci niso hoteli priznati, da so oni jemali telefonsko žico. Na prigovarjanje policijskega komisarja so ti otroci izpovedali, da so fantje potrgali žico in tako je prišlo do aretacij. Fantje so potem odpeljali v Tolmin, kjer so jih obdolžili da so prekinili telefonsko zvezo in da so tudi polagali bombe in nastavljali peklenke stroje na poteh, ki vojanija. Fantje so bili obdolženi vseh mogočih zločinov in poleg šlo tako, ker so miličniki opazili z jugoslovanskimi granicariji, li pod neko bukvijo več kosov da so v bližino miličarske baze na Kuku postavili bombe in da so potrgali telefonske žice na Razoru. — Nekaj fantov se je lansko jesen res mudilo na Kuku blizu meje, ker se žgali apno, na bližnjem Razoru in ob enem tik pod prelazom Globokem, popravljali hleve in gradili nekaj novih staj. Niso pa stopili čez mejo, ker imajo fašisti svojo postajo na Kuku, in mejo strogo nadzorujejo. — Stvar s telefonsko žico je bila pa sledeča: Otroci iz Zadlaza stalno hodijo na planino Razor. Ti so pebrali telefonsko žico, katero so uporabljali za zanke. Miličarji so prijeli nekaj 12 in 13 letnih dečkov in jih odvedli v Tolmin, kjer pa otroci niso hoteli priznati, da so oni jemali telefonsko žico. Na prigovarjanje policijskega komisarja so ti

Proglasitev

SODBE V ŠENČURSKEM PROCESU.

I ljubljansko "Jutro" z dne 7. marca 1933. prinaša uradno proglasitev sodbe v šenčurskem procesu. Ta proces bo v celoti prinašen tudi v našem listu in bodo čitatelji imeli priliko videti zakaj je šlo. Danes prinašamo le proglasitev obsodbe, ker vemo, da čitatelje to zelo zanima. Poročilo se glasi:

"Beograd, 6. marca. — Danes popoldne je bila pred državnim sodiščem za zaščito države razglášena sodba v procesu zoper Janeza Brodarja in tovariše zaradi izgrediv v Šenčurju in drugih krajih kamniškega in kranjskega sreza. Vsi obtoženci so bili spoznani krivim in so obsojeni:

- 1. BRODAR JANEZ, rojen v Hrastju pri Kranju, star 48 let, oženjen, posestnik in bivši narodni poslanec SLS, na poldeuce leto strogega zavora;
2. UMNİK ANTON, rojen v Šenčurju, star 46 let, oženjen, posestnik, bivši poslanec ljubljanske oblastne skupščine, na 1 mesec strogega zavora in na odkodni-no 1900 Din Josipu Prešernu;
3. ŠTRCIN IVAN, rojen v Kaplji vasi pri Mengšu, star 48 let, oženjen, posestnik in bivši narodni poslanec, na 900 Din denarne globe;
4. VOMBERGAR JERNEJ, rojen v Fšeničnih Policah, star 39 let, oženjen, sobni slikar, na 1 leto strogega zavora;
5. GRILC FRAN, rojen v Gradu, star 29 let, kmečki sin, samski, na eno leto strogega zavora;
6. KOS VINKO, rojen v Voklem, star 29 let, kmečki sin, samski, na 10 mesecev strogega zavora;
7. LOBODA JOSIP, rojen v Podgori, star 20 let, hlapec, neoženjen, na 8 mesecev strogega zavora;
8. OGRIN TOMAŽ, rojen v Pristavi, star 31 let, čevljar, necenzen, na 6 mesecev strogega zavora in 600 Din denarne globe;
9. CERAR PETER, rojen v Mengšu, star 19 let, zidarski pomočnik, samski, na 6 mesecev strogega zavora in 300 Din globe;
10. ILLJA ALOJZ, rojen v Spodnjem Brniku, star 28 let, bivši teolog, sedaj slušatelj prava, neoženjen, na 1 leto strogega zavora;
11. ŠKRBEĆ MATIJA, rojen v Podcerkvi, star 47 let, župnik v Kranju, na 1 leto strogega zavora;
12. GREGORIN FRAN, rojen v Klopeu, star 32 let, delavec, neoženjen, na 6 mesecev strogega zavora.

Vsem se v kazni všete preiskovalni zapor. Ker so dejanja, zaradi katerih so obsojeni, politične narave, se vsem obsojencem prizna custodia honesta. Stroške sodnega postopanja morajo plačati obsojenci solidarno. Kazen bodo prestali v Sremski Mitrovici.

Po proglasitvi obsodbe je naznanil predsednik sodišča dr. Bubanj, da proti sodbi državnega sodišča ni nobenega priziva in vsi obsojeni, ki kazni še niso prestali, se takoj odvedejo v zapor.

Kaj hmo porekli ameriški Slovenci k temu dogodku, ki bo ostal zapisan v srcu slovenskega naroda z največjim gnevom do onih, ki vodijo točano v Jugoslaviji tako nesramno in ogabno režimsko politiko. Človek ne more v točki meri zametiti tuje, če ta hodi po njem in ga tlačí in zatira. Je pač tuje, ki ni njegove krvi, in tudi ne more imeti srca zanj. Toda, kadar hodi po tebi lastni brat, tvoje krvi in ti hoče izpiti srčno kri — takrat ti postane lastni brat Kajin. . . . Bog se usmilí naše lepe solhčne Slovenije! Čudna usoda Ti je pisana. Če Tvoje krvi ne izsesava tuje — izsesavajo Ti jo Tvoji lastni bratje Kajni!

je v duplini drevesa res peklenški stroj. Ker fant ni ničesar vedel, ni mogel tudi ničesar priznati. Miličniki so ga nato pretepali in nazadnje obsesili za roke na drevo, kjer je visel več ur. Vsega izmučenega so potem odvedli nazaj v Tolmin in ga skupno z ostalimi odpeljali v gorške zapore. Fantje so tudi v zaporih nadalje mučili, da bi izsilili iz njih priznanje za stvari, katerih niso napravili. Najbolj sta trpela Tone Baloh in Ivan Toroš, ki sta bila med fanti najstarejša. Pirnu in Rezzaku so radi njune mladosti bolj pri-zanašali. Med preiskavo, ki je trajala več mesecev, je France Perdih popolnoma obohel, ker je bil že poprej rahlega zdrava. — Njihovi starši pa vse dolge mesece niso ničesar vedeli o svojih sinovih, niti niso vedeli kje so in kako se jim godi. Duševno in telesno uničene so te dni odposlali domov.

Nepismenost v Juljski Krajini
Juljska krajina je poleg južne Tirolske še leta 1921 veljala kot pokrajina, ki je imela v Italiji najmanj analfabetov. — Znano je tudi, kako je fašistični režim, vsa leta, kar je na vladi, proglašal pobijanje nepismenosti kot eno svojih glavnih vlog. Kadarkoli so se do-

Fašistično pregledovanje

Zadnji teden pred pustom so imeli v gorški pokrajini fašistično vizitacijo, katero je opravil fašistični podtajnik Marpicati. ki je nalašč za to prišel v Gorico. Spremljal ga je pokrajinski tajnik Avenanti, s katerim sta izvršila revizijo delovanja posameznih krajevnih organizacij. Bila sta v Črnem vrhu, v Idriji, pri Sv. Luciji in v Tolminu. V Tolminu je imel podtajnik govor, v katerem je zlasti poudarjal posebne naloge obmejnih fašistovskih organizacij ki je, da uporabijo vse svoje moči za asimilacijo tujerodcev in obrambo domovine proti sovražnim sosedom.

Sodnijski proces

V soboto 25. februarja se je vršila pred gorškim sodiščem proces proti 64 letnemu Francetu Ložarju in 44 letnemu Josipu Kandušu iz Vrtvina pri Črnicah, ki sta bila obtožena, da sta hranila orožje ne da bi ga prijaviła pristojnim oblastem. Karabinjerji katerim se konfidencije zato, ki ob posestnika, so napravili na hlevu, ki je last obeh obtožencev, preiskavo in našli dve stari avstrijski puški in dve sablji. Oba sta bila radi tega aretirana in odpeljana v gorške zapore. Kandušu niso mogli na procesu ničesar dokazati in je bil oproščen. Ložar je pa bil obsojen na dva meseca strogega zavora in 3200 lir kazni.

Ogenj

V Skednju na lesnem trgu je v soboto 25. feb. nastal požar in sicer v skladišču tvrdke Matathias, v katerem je bilo okoli 100 vagonov raznovrstnega lesa. Radi močne burje se je požar naglo širil in v nekaj

urah uničil celo skladišče z vso zalogo. Ogenj se je razširil še na druga skladišča. Na pomoč je prišla celo gasilska ladja in milieniki, pa se jim ni posrečilo, da bi mogli kaj rešiti. Edino kar so mogli napraviti je bilo to, da so obvarovali, do se ni ogenj razširil na bližnje stavbe. — Škoda je nad pol milijona lir.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Društvo sv. Vida
Štev. 25, K.S.K.J., CLEVELAND, O.
Leta 1933.
Predsednik: Anton Skull, 1099 E. 71st St.
Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.
Zdravniki: Dr. J. M. Selškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme in Dr. A. J. Perko.
Društvo zboraše vsako prvo nedeljo v mesecu v Kanusovi dvorani ob 1. uri popoldne.
V društvo se sprejema članstvo od 16. do 22. leta.
Zavestuje se lahko za 29-letno starostno ali pa do snitno starostno in sicer za \$2.50, \$3.00, \$3.50 in \$4.00 posrmatane.
V društvo se sprejema tudi otroci od 1. dneva do 16. leta.
Za bolniško podporo na \$7.00 in \$11.00 tedenske bolniške podpore, v skladu bolniške, bolnik naj se razpravi pri tajniku sama, da dobi odgovarjati list in kako in npi se ravna po pravilih.

Društvo sv. Jožefa
Štev. 53, K.S.K.J., Waukegan, Ill.
Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v ohrati oddelku, v mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta. — Seja se vrše vsako drugo nedeljo ob 9. uri zjutraj. Društvo ustanovljeno leta 1900. — Skupno šteje 300 članov.
Nadaljna tolasnja se dabi od sledečega oddora.
Math Slana, Jr., predsednik
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opaka, blagajnik.

DENARNA DARILA

SE ZOPET LAHKO POŠLJE V STARI KRAJ.

Vsled bančnega moratorija je bilo prepovedano pošiljati denar v inozemstvo. Te dni, ko so začele poslovati vodilne banke po Ameriki je zopet mogoče poslati kaka darila domačim, toda te pošiljate se morajo izvršiti le v soglasju z zveznimi določbami, ki so bile uveljavljene 9. oz. 10. marca 1933.

V inozemstvo se ne sme pošiljati denarja v svrhu spekulacije niti v svrhu investiranja, niti ne za nalaganje v inozemske hranilnice. Toda kdor želi poslati svojim sorodnikom v stari kraj kak denarni dar ali podgoro, to lahko stori. Podpisati pa mora v tem oziru posebno izjavo. Brez te izjave se ne sme sprejeti nobene take pošiljate za stari kraj. Za praktično uporabo v takih slučajih objavljamo tu posebni kupon, v katerem je tozadevna izjava. Izrežite iz lista ta kupon, ko bote pošiljali denar, istega podpisite na črti, pod katero je "Purchaser's Signature" ter istega s pošiljko nam pošljite in mi bomo denar potem v redu odposlali naprej.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

(Izjava za pošiljatev)
I declare that I purchased said remittance for legitimate and normal business requirements, for reasonable traveling and other personal requirements, or for the fulfillment of contracts entered into prior to March 6th, 1933, and that the transaction is not for the purpose of savings or investment in a foreign country. I certify that the transaction in no way contravenes the Act of March 3rd, 1933, the executive order of March 10th, 1933, or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

Date 1933.

ZA VELIKONOČ

se bote spomnili svojih domačih v starem kraju in jim poslali kak znesek za piruhe. Stara navada je že to. Denar se dostavi v Jugoslavijo točno in zanesljivo. Denar se dostavi po pošti direktno na dom prejemnikov brez odbitka. Včeraj so bile naše cene:

Table with 2 columns: Za okroglo svoto v dolarjih, Za okroglo svoto v dinarjih. Rows include amounts like \$2.00, \$5.00, \$10.00, \$20.00, \$50.00 and corresponding dinar amounts.

Pri večjih svotah dam še sorazmeren popust. — Vsa pisma in denarne pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence)

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Društvo SV. JERONIMA
ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.
Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Šteje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta in v ml. oddelku od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboji, naj se takoj javi pri društvenem tajniku in poteni naj se ravna po pravilih. Društvo zboraše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.
Odbor za leto 1933:
Predsednik MIKE F. TOMŠIĆ, Box 217, Houston, Pa.
Tajnik JOHN BEVEĆ, Box 16, Strabane, Pa.
Blagajnik ANTON TOMŠIĆ, Box 94, Strabane, Pa.

7 Dni do JUGOSLAVIJE
Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI NA SVETU
BREMEN-EUROPA
POSEBNI VLAK ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj udobno potovanje v LJUBLJANO. Izborne železniške zveze tudi iz Cherbourga.
Kupite sedaj parobrodne listke za vaše sorodnike v Evropi, ki bodo obiskali ehicaško razstavo.
Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. RANDOLPH ST., CHICAGO

Sivčev vražek

RUSKO SPISAL MIHAEL OSORGIN.

Z avtorjevim dovoljenjem iz ruščine prevela Marija Kmetova.

Tako preprosto, naravno je izrekla te besede. In Astafjev je čutil, da govori resnico: ona ve. Ve veliko več ko on, ki je videl že toliko na svetu, ki je že toliko ljubil in doživel.

"Jaz vem," je ponovila Tanjuša. "In zato vas morem pomiriti: vi me ne ljubite resnično. Vi menda nikogar ne ljubite. In ne znate ljubiti. Ste pač taki."

"In vi, Tanjuša?"

"Sem drugačna. Jaz znam in hočem. Le koga? Vas? Morda bi vas mogla ljubiti. Prej bi bila mogla. A vi ste tako hladni. . . strahotno hladni. So bili trenutki, prej, ko se mi je doževalo. . . in je bilo lepo. A le trenutki. Pa saj tudi vi niste zmeraj taki."

"Tako — približno — sem tudi mislil," je rekel Astafjev.

Počasi je odmeknil roko z divana. Svet se je zožil, stembil in zdaj je bil Astafjev zares ne-rečen. Molčal je.

Kakor bi govorila sebi, je dejala Tanjuša preprosto in resno:

"Nekaj časa sem mislila, da vas ljubim. Tedaj sem vas občudovala. Zdaj mislim, da ne ljubim. Če že človek razmišlja o tem, tedaj ne ljubi. Če pa brez misli. . ."

Astafjev je molčal. Zdi se, da bo vsak čas prišel v sobo dedek s Poplavskim. In Tanjuša je dejala glasno:

"Aleksej Dimitrič, kdaj bo naš koncert v Basmanovem ekraju? V sredo ali četrtek?"

Astafjev je trdo odgovoril.

"V četrtek. Ondi je zmeraj v četrtek."

Ko je vstopil ornitolog, je Astafjev vstal in se poslovil.

Tudi Tanjuša je šla spat, o marsičem je razmišljala: o tem, da bo skoraj pošel sladkor za dedka, da bo v sredo prosta, da je videti Edvard Lvovič bolan. Mislila je še na Vasjo, ki bi se moral že vrniti. Mislila je tudi na to, da ima Astafjev prav: logika ubija lepoto, tajnost, pravilnost. Nato je pogledala v zrcalo in se videla v belem oblečilu, golih rok, razpuščenih, plavih las in utrujenih oči, ki niso razen dedka ljubile nikogar. Tanjuša se je vrgla na posteljo in skrila obraz v blazine; da ne bi ta ljubi dedek slišal, če bi se nenadoma, radi česar že, razjokala.

12. Človek v rumenih golenicah.

Ko je došel Astafjeva, ga je človek v rumenih golenicah naglo pogledal v obraz, za hip obstal in nato šel hitreje dalje in zavil v prvo prečno ulico.

Njegova hoja ali njegove oči so bile Astafjevu znane; sicer je pa človek naletel večkrat na take obraze, kakor tudi na tako, iz vseh vetrov znešeno, napol vojaško, napol civilno obleko.

Prišedši domov, se je Astafjev ukvarjal z domačimi deli: moral je očistiti ploščato pečico — gasperčka, ki je dobro grela in malo porabila kuriva; moral je preiskati železno cev, po kateri se je odvajal dim skozi vrhni del okna na cesto in sploh se je bilo treba pripraviti na zimo, zakaj, skoraj bo nastopil hud mrz. Drv še ni imel, a si jih bo že kako priskrbel: v skrajnem slučaju bo moral prositi pomoči sosedu Zavališinu. Saj je podlež in seveda tudi čekist, a vrag z njim!

Nekdo je potikal na stanovanjska vrata. S sajastimi rokami je Astafjev snel verigo z vrat, odrinil zapah in obrnil ključ. Ta zamotani načeln zapiranja vrat je uvedel tudi Zavališin, ki je bil v poslednjem času za čuda plah. Morda je

bil v skrbeh za svoje zaloge in svoje steklenice? "Tovariš Astafjev?"

"Da, jaz," je odvrnil Astafjev. Na pragu je zagledal moškega v rumenih golenicah.

"Ali bi mogel za hip. . . govoriti z vami?" Astafjev se je nehote odmeknil.

"Seveda, kajpa, no — izvolite —, a dovolite, vi ste —, kdo pa ste?"

"Pojdiva noter, Aleksej Dimitrič," je polglasno dejal prišlec. "No, kako vam je? Kam se gre k vam? Tale vrata?"

"Tale, tale."

Ko je Astafjev odvedel gosta brez pozdrava v sobo, je stopil spet na hodnik in prisluškoval pri Zavališinih vratih. Nato je nalahno potrkal, a ko se ni nihče odzval, je malce odprl sosedova vrata. Zavališina ni bilo doma. Astafjev je zmajal z glavo. "No, to je pa ugodno. Vendar. . . sam vrag vedi!"

Gost je čakal potrpežljivo, ne da bi odložil in ne da bi sedel.

"Ali ste me slednjič vendarle spoznali?"

"Spoznal, seveda, čeprav ste. . . izboren glumač. Kar brez skrbi govorite, sama sva in veriga je na vratih. Le kakšne čudovite golenice imate! Te so vendar preveč vidne."

"Zato jih pa imam; ljudje gledajo bolj moje golenice ko mene. Čim bolj sem viden, tem bolj sem neviden."

"In takole broditte po Moskvi? Skoraj brez šminke? Izteklihi vas bodo. . . dragi moj."

Čeprav sta bila sama, vendar ga nehote ni nazival z imenom.

"Prej ali slej me bodo prijeli. Rajši slej. Slišite, Aleksej Dimitrič, vi niste boječ človek, ali bi mogel ostati do jutra pri vas?"

"Ali je to zelo potrebno?"

"Zelo. Prav ne vem, kam bi se del."

"No, pa bodi. Zato vprašam, ali je zelo potrebno, ker moje stanovanje ni baš pripravno. V vsej hiši sem samo jaz buržuj in pri meni stanuje nekaj takega ko čekist, dasi je predvsem pijanec. Sicer je malokdaj doma, niti ne vsako noč. Ali vam to prija?"

"Prav nič mi ne prija. A če vam je prav, bom ostal navzlic temu, ker ne morem prav nič izbirati. Dobro bi bilo, če me vaš čekist ne bi videl."

"Ga ne bom pustil noter. Sicer se pa zdi, da ni kdo ve kako radoveden in je, kot sem že omenil, pravi pravcati pijanec. V zleh zadevah je moj gojenec; zatrjuje celo, da sem ga jaz pehnil na tako pol."

"Ali je pri vas kakka hišna preiskava mogoča? Sedaj so vsepovsod take preiskave, pa cele hiše ti pretaknejo."

"Težko. V naši hiši so delavske družine. Seveda je pa vse mogoče."

"Kajpada. Torej — bi ostal?"

"No, odložite. A hrana je pri meni slaba, pa bova vendarle nekaj zaužila."

"Da, to je tudi važno."

Molče sta kuhala skupaj. Človek v rumenih golenicah je imel košček masti, Astafjev pa je imel kašo. Večerja je bila prav dobra.

"Če se vrne, ta vaš čekist, je bolje, da nič ne govoriva. Jaz bom legel, spim ko polh."

"No, to je odveč. K meni večkrat kdo pride. Sicer pa, ali ste koga srečali na dvorišču?"

"Da. Nekoga s sesvaljkanimi brki in komijsko mrdo."

"S sesvaljkanimi brki? To je Denisov, predstojnik hišne uprave. To je slabo. Sicer pa, kako naj ve, kdo da ste?"

(Dalje prih.)

Res je pravica samo ena. Duhoviti smo vedno toliko, zato je pa nešteto krivic. kolikor nam to dovoljuje naš partner.

Slava je največja kazen za slehernega človeka, ker ga preslepi tako, da ne more biti več razsoden ter malikuje pred samim seboj.

Dokazati komu, da ni pameten, res ni tako težko, toda dokazati drugim, da si sam pameten, je mnogo težje.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpornica organizacija v Združenih Državah Ameriških je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill. POSLUJE ŽE 38 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill. SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA DO \$3,000,000.00. SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članic v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članic v mladinskem oddelku. Skupno število krajevnih društev čez 200.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad \$4,000,000.00.

Geslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!" Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in bogati podporni organizaciji, zavaruj se pri KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c v razredu "A" in 30c v razredu "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača \$1000.00 posmrtnine.

CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA: Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.

DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE: K.S.K.J. je prva slovenska podpornica organizacija v Ameriki, kjer se člani(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primeroma nizkemu mesečnemu asementu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega asementa. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.

70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVALNINA: Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. je prost asementa. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Praktičen molitvenik 'SLAVA MARIJI'

ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE MOLITVENIK katerega je spisal in sestavil Rev. K. Zakrajšek, dolgoletni misijonar med ameriški Slovenci.

Molitvenik "SLAVA MARIJI" je pripraven za moške in ženske, zlasti za člane Najsv. Imena in članice Krščanskih žena in mater, ker ima tozadevne skupne obhajilne molitve.

Tiskan z velikim različnim mastnim tiskom in je pripraven v tem oziru za starejše in mlajše. Lepe pripravne žepne oblike.

VSEBINO IMA SLEDEČO:

- Jutranja molitve.
- Apostolstvo molitve, K. Srcu Jezusovemu. Posvetitev Materi Božji. Priporočitev svojemu patronu. Angelovo čestčenje.
- Večerna molitve.
- Prva sv. maša, kratke mašne molitve.
- Tretja sv. maša, v korist vernim dušam.
- Blagoslov s presv. Reš. Telesom.
- Litanije najsv. Imena.
- Litanije presv. Srca Jezusovega.
- Litanije Matere Božje (lavretanske).
- Litanije sv. Jožefa.
- Litanije vseh svetnikov.
- Litanije sv. Terezije.
- Sv. križev pot.
- Spovedne molitve.
- Obhajilne molitve.
- Druge obhajilne molitve (za bogoljubne duše).
- Devetdnevica v čast presv. Srcu Jezusovemu.
- Molitve in psalmi k Mariji Pomagaj.
- Molitve k preč. Devici zoper hude misli.
- Molitve k sv. Jožefu v sili.
- Molitve v čast angelu varihu.
- Molitve k sv. Cirilu in Metodju.
- Molitve k sv. Mohorju in Fortunatu.
- Molitve pri velitvi stanu.
- Molitve otrok za starše.
- Molitve zakonskih in staršev.
- Molitve za umirajoče.
- Molitve za srečno smrt.
- Molitve k sv. Barbari za srečno smrt.
- Molitve ko se je duša ločila od telesa.
- Molitve za umrle starše.
- Molitve za umrle sorodnike in prijatelje.
- Molitve za vse umrle.
- Pesmi: mašne, obhajilne blagoslovne.
- Pesmi cerkvenega leta: adventne, božične, postne, velikonočne binškočne, telove.
- Marijine pesmi.
- Razne pesmi.

NOVE ZNIŽANE CENE TEMU MOLITVENIKU SO: Elegantno vezan v pristno moroško usnje, vatirane platnice z zlato obrezo stane \$1.25. Elegantno vezan, pristno moroško usnje, gibčne platnice z zlato obrezo stane \$1.00. Vezano v umetno usnje, z zlato obrezo \$0.75.

To je molitvenik, ki ga slovenski katoličani lahko rabijo ob vseh prilikah in za vse slučaje.

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

IZPRED DRŽAVNEGA SODIŠČA V BELGRADU

ALI BOLJE: REŽIMSKA KOMEDIJA PROTI SLOVENCEM, KI NOČEJO TROBITI V REŽIMSKI ROG.

(Dalje)

— Brodar: "Tedad niso imeli zelenih kravat. K meni so prišli ravno ob istem času trije motociklisti, neki župnik, neki kmetijski strokovnjak in še nekdo drugi, menda je bil stavbenik, ki so hoteli videti moje vzorne hleve in svinjake. Razkazal sem jim vse. Na dvorišču sem se z njimi razgovarjal. Med tem ko sem bil na dvorišču, sem slišal, da so vpili na cesti: Živio dr. Korošec, dol Barle!"

Predsednik: "Samo to? Ali niso vpili tudi: Živio republika!" — Brodar: "Jaz sem se opravičil, ko sem slišal vpitje, ter zapustil svoje goste, češ da grem k njim, da vidim, kaj je. Barle je stal sredi ceste, jaz pa sem stopil med gručo fantov, narkar me je Barle vprašal, zakaj so fantje tako divji. Barle je nato odšel na dvorišče hiše svojega nečaka. Masa tja ni šla. Jaz pa sem se vrnil k svojim gostom. Ko pa je pozneje zopet nastal nemir in vpitje na vasi, sem se ponovno opravičil in zopet odšel pogledat, kaj je. Naši so bili pred Starčevo hišo. Videl sem, kako je ravno v tistem trenutku prišel Barletov nečak ven in zahteval, da se vsi nasprotniki umaknejo z njegovega dvorišča, samo njegovi (Barletovi) pristaši lahko ostanejo. Barleta samega pa je poklical k sebi v hišo. Na Starčevem dvorišču je ostalo samo 15 Barletovih pristašev. Ker sem jaz fante pomirjeval, ni prišlo do hujše stvari, marveč so se svahtje nato mirno razšli."

Predsednik: "Ali ste vi videli Pravsta in Rekarja?" — Brodar: "Videl sem ju, bila sta takoj za orožniki, jaz pa sem stal pred orožniki. Rekar in Pravsta sta bila skupaj."

Predsednik: "Rekar je rekel, da ste vi na Pravstove vzklike odgovarjali: Dol kralj! Živio republika!" — Brodar: "To je zlagano kajti ne morem si tega drugače predstavljati in domnevam da je bilo vse to pričevanje proti meni organizirano."

Predsednik: "Toda priče so potrdile pod prisego." — Brodar: "Rekar ni verodostojna prič." — Predsednik: "Ali ste vi v sorodstvu z njim? Ali, sta sprta?" — Brodar: "Nisva si sovražna. Nikdar se nisva prepirala. Le to se spominjam, da, ko je šel k vojakom, me je prosil naj mu izposlujem skrajšani vojaški rok. Videl sem, da to po zakonik ni mogoče, medtem ko je on najbrž mislil da mu jaz nočem napraviti usluge."

Predsednik: "Ali ste pozivali množico, ki je bila za vami, naj gre na Barletov shod?" — Brodar: "Kdaj ste prišli k Petrovču?" — "Zvečer". — "Ali je bil Barle že tam?" — "Ne". — "Koga ste tam našli?" — "Tam so bili samo Barletovi sorodniki: štirje moški in nekaj žensk."

Predsednik: "Ali je bil tam tudi Molj, Stare, Ličer itd.?" — "Bili so." — "Kaj ste jim rekli, ko ste prišli tja?" — "Pozdravil sem jih in sem jim rekel, da prihajam na obisk."

Predsednik: "Pred preiskovalnim sodnikom ste izjavili in tudi priče to potrjujejo, da ste takoj, ko ste prišli, rekli, da se prihajate opravičiti in da osebno niste nasprotnik Barletovih sorodnikov, ampak da ste imeli nalog od dr. Korošca, da razbije jete Barletov shod." — Brodar: "Tako nisem rekel, pač pa sem rekel, da sem prišel povedat, da osebno proti Barletu nimam nič in da nočem, da bi se radi današnjega shoda razvilo kako osebno sovraštvo."

Predsednik: "Čudno, da priče zopet drugače povedo. Ali vse prave? Ali imate toliko sovražnikov?" — Brodar: "Moral so pač moje besede napačno razumeti."

Predsednik: "Kaj ste potem

govorili?" — Brodar: "Razgovarjal sem se o domačih zadevah, pa tudi o politiki. Priznam, da sem v razgovoru rabil besedo, da smo do sedaj zahtevali avtonomijo sedaj pa bomo zahtevali federacijo. Druhih inkriminiranih besed nisem rabil."

Predsednik: "Moramo razjasniti še nekatere podrobnosti. Ali veste, da je vaš hlapec ob tej priliki razobesil na cerkvenem zvoniku zastavo?" — Brodar: "Ne vem, kdaj in kako jo je obesil. Naknadno sem zvedel, da je bila obešena in da jo je obesil moj hlapec."

Predsednik: "Pa to je bila slovenska zastava." — "Tudi to sem pozneje zvedel. Videl pa je nisem." — "Ta zastava je bila vaša?" — "Da toda jaz nisem dal dovoljenja, da se razobesi." — "Kako bi si dovolil drugače vaš hlapec na svojo roko to storiti?" — "Ker je moj nečak in je v hiši bolj domač."

Predsednik: "Med tem časom je v cerkvi zvonilo. Zakaj je zvonilo?" — Brodar: "Menda je bilo tedaj že konec shoda ali pa vsaj proti koncu, ko je v cerkvi zvonilo. Kdo je zvonil, pa jaz ne vem."

Predsednik: "Vse to je zelo sumljivo. Vaša zastava, vaš hlapec, vaše dekle itd., vse se godi okoli vas, povsod imate vi svoje prste vmes. Ali ste zvečer kje govoril o republiki?" — Brodar: "Nisem govoril o republiki, ampak samo o notranji ureditvi naše države v avtonomnem smislu sem govoril. Miha Molj mi je očital, da sem koritar in da nas je dr. Korošec prodal Srbom. Jaz sem pa zavrnil: Miha, oprosti, ti tega ne moreš razumeti. Mi smo se vsi borili za Jugoslavijo, notranja ureditev države pa je vprašanje zase. To sem mu rekel, o kakšni republiki nisem govoril. Vedno sem bil resen politik in ne demagog."

Predsednik: "Kako si vi zamišljate to notranjo ureditev države in spremembo v avtonomnem ali federativnem smislu?" — Brodar: "Legitimnim potom."

Predsednik: "Ali ste videli, da so v Hrastju ljudje metali polena in kamenje?" (Predsednik pri teh besedah razvija neki papir, v katerem je precej debelo poleno in kake četrtilokograma težak kamen.) Tole ni prav za prav mirno in legalno sredstvo." — Brodar: "V Hrastju sem videl samo eno poleno leteti po zraku. Kaj drugega nisem videl. Take stvari so se pa mogle zgoditi samo zato, ker je ljudstvo v Sloveniji zelo razburjeno, ker je še velika gospodarska kriza in pomanjkanje."

Predsednik: "Vi dobro veste, da je kriza povsod in po vsem svetu. Tega pa ljudem niste povedali." — Brodar: "Pri vsaki priliki sem ljudi miril."

Predsednik: "Kako si vi predstavljate, da je mogoče razbiti shod, ki ga ščiti državna oblast z orožniki?" — Brodar: "Mi nismo hoteli razbiti shoda in bi le govorili, če bi dobili besedo."

Predsednik: "Kako si zamišljate, da je mogoče razbiti shod, ki ga ščiti orožniki?" — Brodar: "Ali z vpitjem ali pa s silo."

Predsednik: "Dobro, pričnimo sedaj z dogodki v Senčurju. Ali ste bili vi tam?" — Brodar: "Da." — Predsednik: "Čemu ste prišli tja?" — Brodar: "Hodil sem na vse politične shode tudi za časa volitev, ko je bil Barle postavljen za kandidata in je imel v Kranju volivne shode. Smatram za svojo dolžnost, da zasledujem politične dogodke, da obiskujem politične shode radi sebe kakor tudi radi drugih ljudi, ki so imeli tekem deset let v mene zaupanje, in sem prepričan, da bi mi zamerili, če bi se vseh važnejših političnih shodov ne udeležil. Zato sem tudi prišel v Senčur."

(Dalje prih.)

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pisete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.